

Borgerinddragelse Region Midt

Lars Klüver, Direktør i Fonden Teknologirådet

Fonden Teknologirådet

- ◆ Erhvervsdrivende, almennyttig fond
- ◆ Konsulentarbejde og rådgivning indenfor scenarier og fremsyn, teknologivurdering og borgerinddragelse
- ◆ For det politiske niveau og offentlig forvaltning (Folketinget, stat, region og kommune), organisationer og virksomheder
- ◆ Belyser emnet fra mange sider og vinkler. Bruger ofte eksterne eksperter. Næsten altid et islæt af tværfaglighed og bred involvering

Fonden Teknologirådet vil skabe velovervejet fremskridt, hvor beslutninger bygger på oplyst og fremsynet samarbejde mellem borgere, eksperter, interessenter og beslutningstagere

Hvorfor borgerinddragelse? Hvorfor nu? Metoderne. Formål ↔ Metode.
Start med problemet. Start i tide. Hvad får I ud af det? Kommissoriet.

TEKNOLOGI-RÅDET

Robuste beslutninger

UGE BREVET A4

Begejstring for betalingsring

af Iver Bruunmark Andersen | @IverBruunmark

Mandag den 13. august 2007, 00:00

Del: [f](#) [t](#) [v](#) [in](#) [m](#)

Både i og uden for København er der markant opbakning til en betalingsring rundt om storbyen. Men om den kan komme til at koste bilister dyrt. Og om en trængselsafgift bliver dog indtil videre standset på Christiansborg.

TEKNOLOGI-RÅDET

- ◆ Ideer og viden fra hele samfundet
- ◆ Visionære, forudseende, forebyggende
- ◆ Nyder opbakning og ejerskab
 - I bedste fald til indholdet
 - I det mindste til processen
- ◆ Respekterer dansk demokratisk kultur
- ◆ Tages af politikere, der er godt klædt på

Hvorfor er det relevant nu?

TEKNOLOGI-RÅDET

- ◆ Politik mere videns-baseret – flere slags viden
- ◆ Samfundet mere komplekst og intensivt
 - Ingen sidder inde med overblikket
- ◆ 'Onde problemer' – usikker viden, ingen nemme løsninger, store konsekvenser, mange skal bakke op for at løsninger virker
- ◆ Borgernes interesser er blevet sagsrettede
 - Vi er veluddannede – og vil have medindflydelse
- ◆ Snakkesamfundet er overtaget af medierne

Samle behov og kritik

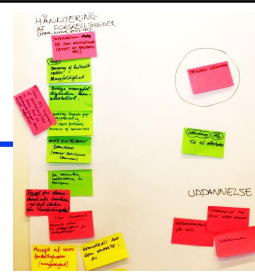
TEKNOLOGI-RÅDET

- ◆ En "Klage/ide-kasse" på hjemmesiden
 - På prominent plads
 - Borgeren får reaktion samme dag
 - Der følges op – et månedligt katalog til politikerne
- ◆ Et "Dialog-møde" med brugere – fx af sociale ydelser / skoler / fritidstilbud....
 - Borgerne får mulighed for at forberede sig
 - Dialog i plenum og i grupper
 - De skriver selv referat på en blog
 - Der kvitteres med svar fra borgmesteren/byrådet

Ideer

TEKNOLOGI-RÅDET

- ◆ En "Borgerhøring": Borgerne laver ideer til en bæredygtigheds-strategi
 - 200 borgere
 - Brainstorm: Alle laver ideer
 - Gruppering: Ideer samles i klynger
 - Prioritering: Borgere stemmer på klyngerne
 - Specificering: De prioriterede bearbejdes
 - Overlevering: Gives til politikere sidst på dagen
- ◆ Ekspert kan samle det til en strategi
- ◆ Politikere kan behandle idekataloget

Fælles billede af fremtiden

TEKNOLOGI-RÅDET

- ◆ "Scenarie-værksted": Borgere, interessenter, politikere og eksperter laver fx scenarier for regional kollektiv transport
 - 40 deltagere i 2-3 dage
 - Får præsenteret ekstreme scenarier
 - Laver deres eget foretrukne scenarie
 - Laver handlingsplaner til at realisere scenariet
- ◆ Myndigheder analyserer gennemførelse
- ◆ Politikerne tager stilling

Give indflydelse på budgettet

TEKNOLOGI-RÅDET

- ◆ "Borgernes budgettering"
 - Borgere samles en dag/aften
 - Får information
 - Debatterer og
 - Besvarer spørgsmål om budgettet
 - Svarene gives med afstemnings-apparater
 - Borgerne kan evt. formulere forslag
 - Gruppeinterviews kan støtte tolkningen
- ◆ Ideer til politik kan afprøves
 - Debattens effekt på accept testes
 - De "farlige" forslag kan justeres efter debatten
- ◆ Resultater opsamles og tolkes
- ◆ Og præsenteres for politikerne

Afprøvning af politiske handlemuligheder

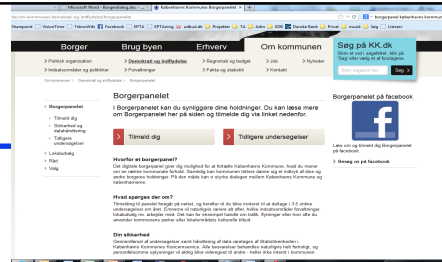
TEKNOLOGI-RÅDET

- ◆ "Borgertopmødet"
 - 100-X000 borgere en hel dag
 - Får informationshæfte inden
 - Debatterer indenfor 1-1½ times temaer
 - Stemmer på forskellige handlemuligheder
- ◆ Politikere bordformænd for 6-8 borgere
 - Lytter, fordeler ordet
 - Svarene gives med afstemnings-apparater
- ◆ Konkrete handlemuligheder vurderes
- ◆ Resultater opsamles og tolkes
- ◆ Politikerne modtager resultaterne

Løbende afklaring af holdninger

TEKNOLOGI-RÅDET

- ◆ "Borgerpanel"
 - 100-x000 borgere
 - Kan tilmeldes/udskiftes hen ad vejen
 - Kan indkaldes til workshops, dialog, besvare spørgeskemaer mm.
- ◆ Giver mulighed for billig, hurtig respons
 - Kan fx støttes af et lukket socialt netværk
 - Med afstemningsmuligheder
- ◆ Kan kobles med andre metoder i strukturerede forløb
- ◆ Web-synlighed potentielt stor

Metoder til andre formål

TEKNOLOGI-RÅDET

- ◆ Borgerens handlemuligheder: Open Space – borgerne afsøger egne handlemuligheder
- ◆ Fra kritik til handling: Fremtidsværksted – kritik vendes om til vision, som gøres konkret
- ◆ Særlige gruppers vurdering: Fokusgrupper – gruppeinterviews af 6-8 borgere, som har et fælles udgangspunkt
- ◆ Meget grundigt indblik i opfattelser og vurderinger: Konsensuskonference – 12-16 borgere definerer selv problemet, indkalder eksperter og vidner, og skriver selv en rapport. 2 weekends og en stor conference.

Værktøj til forskellige formål

TEKNOLOGI-RÅDET

Ideer, visioner

- ◆ World Cafe
- ◆ Borgerhøring
- ◆ Scenarieværksted
- ◆ Hjemmesider til borgernes ideer

Konsultation

- ◆ WWViews
- ◆ Konsensus Konference
- ◆ Interview møder
- ◆ Borgertopmøde
- ◆ Informerede ePolls
- ◆ Borgerpanel

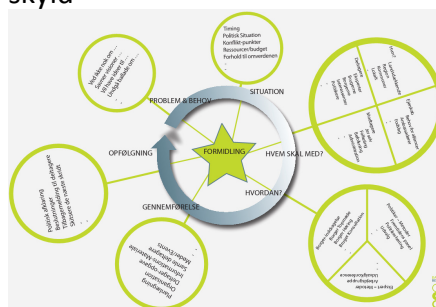
Give handlekraft

- ◆ Open Space
- ◆ Perspektivværksted
- ◆ Fremtidsværksted

Start med problemet Afslut med opfølgningen

TEKNOLOGI-RÅDET

- ◆ Sagen skal være i centrum
 - Ellers bliver det for et syns skyld
- ◆ Metoden vælges ud fra
 - Situationen
 - Ønsket form for resultat
 - Ønsket markering / skala
 - Budget
- ◆ Opfølgning afgørende
 - Politisk stillingtagen til resultater
 - Tilbage melding til borgere

Når beslutningen er taget er det for sent

TEKNOLOGI-RÅDET

Beslutningsrum

Motivation for deltagelse

- ◆ Brug borgerinddragelse til at gøre jer parat til at beslutte
 - Ikke til at legitimere truffne beslutninger

TEKNOLOGI-RÅDET

Om hvad?

Medarbejderinddragelse omkring sygehusene

Ønsker til udvikling i psykiatrien

Vurdering af teknologi til kronikere

Ønsker til den kollektive transport

Prioritering af klimatilpasning

Viden om patient-oplevelsen

Deltagelse i regionens budgettering

Dialog om vækst og iværksætteri

Ideer til regional CO2-strategi

Principper for prioritering

Regional udviklingsplan

Kvalitetsvurdering af storkøkkener

Hvad vinder beslutningstageren ved det?

TEKNOLOGI-RÅDET

- ◆ Direkte kontakt til de berørte
 - Også til dem, der ikke selv maser sig på
- ◆ Delt viden og ejerskab – større effekt
- ◆ Sagen til åben debat – mindre mummespil
- ◆ Nærdemokrati dyrkes som noget reelt

- ◆ Løsninger, der nyder accept fra start
- ◆ Går forrest i åben skabelse af politik
 - Uden at skulle vide alt
 - Stadig med beslutningskraften i behold

Borgerpaneler

TEKNOLOGI-RÅDET

- ◆ Holde i live = jævnlig anvendelse
 - Mål for kadence i brug
 - Bruges i flere forskellige metoder
- ◆ Udskift og suppler løbende
 - Deltagelse ikke en selvfølge - selveksklusion
 - Løbende nyt blod - lodtrækning
 - Mange skal have chance for deltagelse
- ◆ Udnyt repræsentativitet
 - ◆ Som "kontrol" på andre resultater
 - ◆ Som "det sidste ord"

Borgertopmøder

TEKNOLOGI-RÅDET

- ◆ Fremragende metode
 - Men der er andre
- ◆ 1 Find ind til kernen af, hvad I vil
 - 2 Vælg metoden sammen med metodeeksperter
- ◆ Borgertopmødet
 - Når I har løsninger og ideer, I vil prøve af
 - Det skal være vigtigt
 - I skal være parate til at følge op
 - Hvert andet år? Brug andre metoder indimellem
- ◆ God til afslutning af et forløb

Borgerdialog

TEKNOLOGI-RÅDET

- ◆ Åbent, inviteret, selekteret?
 - Brokkehoveder, borgere eller alle berørte?
- ◆ Intet overraskelsesmoment
 - Refleksion, ikke refleks: Deres forberedelse vigtig
- ◆ Ingen afbud fra politikere/administration
- ◆ Ekstern moderatør – som princip
- ◆ Behandl dem godt – men de kan ikke købes
- ◆ I god tid før beslutningen er taget
- Opstrøms + armslængde + repræsentativt

Kommissoriet for demokratiudvalget

TEKNOLOGI-RÅDET

- ◆ Nedsætte et borgerpanel
 - Nedsætte → Skabe aktivt samarbejde med
- ◆ Borgertopmøder
 - Kan være Men emne først – så metode
- ◆ Borgerdialog om sager/områder
 - Som hovedregel - gå opstrøms
 - Lad borgerne forberede sig
- ◆ Foretræde
 - Overveje borgerinitiativer?

TEKNOLOGI-RÅDET

Lars Klüver
Direktør i Fonden Teknologirådet

t: 3332 0503:
e: lk@tekno.dk
www.tekno.dk